

ΠΜΣ Οικονομική Επιστήμη και ΠΜΣ Πολιτική Οικονομία
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών
Ιστορία της Οικονομικής Σκέψης
Χειμερινό εξάμηνο 2024-2025

Στο διαγώνισμα θα βάλω πέντε από τις παρακάτω δέκα ερωτήσεις να απαντήσετε τις δύο.

1. Περιγράψτε τις βασικές διαφορές ανάμεσα στον μερκαντιλισμό και τη φυσιοκρατία
2. Adam Smith: Καταμερισμός της εργασίας και εργασιακή θεωρία της αξίας
3. Διαφορές στην εργασιακή θεωρία της αξίας μεταξύ Adam Smith, David Ricardo και Karl Marx. Σε τι οφείλεται – κατά τη γνώμη σας – η επικράτηση της νεοκλασικής ορθοδοξίας και ποια ήταν τα βασικά προβλήματα της εργασιακής θεωρίας της αξίας;
4. Περιγράψτε τις βασικές θεωρητικές συνεισφορές του Karl Marx
5. Περιγράψτε τις βασικές θεωρητικές συνεισφορές του Léon Walras
6. Περιγράψτε τις βασικές θεωρητικές συνεισφορές του Alfred Marshall
7. Περιγράψτε τις βασικές θεωρητικές συνεισφορές του John Maynard Keynes
8. Περιγράψτε τις βασικές διαφορές ανάμεσα στις θεωρίες του Léon Walras και του Alfred Marshall
9. Τι ήταν η οριακή επανάσταση (Marginalist revolution); Ποιοι ήταν οι τρεις πρωτεργάτες της και ποιοι οι πρόδρομοί τους; Ποια ήταν τα τρία βασικά τους έργα και πότε εκδόθηκαν;. Σε τι διαφέρουν μεταξύ τους;
10. Περιγράψτε τις διαφορές ανάμεσα στην κλασική πολιτική οικονομία και νεοκλασική οικονομική θεωρία.

Στο πρώτο ερώτημα θα πρέπει να περιγράψετε τι είναι ο μερκαντιλισμός, ποιες είναι οι βασικές απόψεις για αυτόν (θετικές και αρνητικές), σε ποια ιστορική περίοδο αναφέρεται, στο αν συγκροτεί σχολή ή όχι και ποιες είναι οι βασικές προτάσεις πολιτικής των μερκαντιλιστών συγγραφέων. Θα πρέπει επίσης να διακρίνετε τις περιόδους του μερκαντιλισμού και να αναφέρετε τους βασικούς εκπροσώπους του. Στη φυσιοκρατία θα πρέπει να αναφέρεται τον ιδρυτή της, τους βασικούς συγγραφείς της, τις βασικές προτάσεις πολιτικής και τις βασικές αρχές του (καθαρό προϊόν, μοναδικός φόρος, οικονομικός πίνακας). Μετά θα αναφερθείτε στις διαφορές των δύο θεωρητικών ρευμάτων.

Στο δεύτερο ερώτημα θα πρέπει να εξηγήσετε γιατί είναι σημαντικός ο καταμερισμός της εργασίας στο έργο του Smith, ποιοι είναι οι λόγοι που οδηγούν στην αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας, σε ποια αρχή αποδίδει ο Smith τον καταμερισμό της εργασίας και ποιο παράδειγμα χρησιμοποιεί για να τον αναλύσει. Αναφερθείτε επίσης σε ποια κοινωνία (εμπορική) είναι σημαντικός ο καταμερισμός της εργασίας και πως συνδέεται με το μέγεθος της αγοράς. Στη συνέχεια αναφερθείτε στην θεωρία της ανταλλακτικής αξίας του Smith, στις δύο εκδοχές της, και πως νομίζετε ότι συνδέεται ο καταμερισμός της εργασίας με την εργασιακή θεωρία της αξίας του Smith.

Στα ερωτήματα 4-7 δεν θέλω βιογραφικά στοιχεία, αλλά θα πρέπει να αναφέρετε πότε έζησε ο κάθε συγγραφέας και ποιο είναι το βασικό έργο στο οποίο αναπτύσσονται οι απόψεις του. Πρέπει επίσης να τον εντάξετε σε κάποια σχολή ή θεωρητικό ρεύμα. Αναλύστε τις βασικές θεωρητικές του συμβολές.

Στο όγδοο ερώτημα αναφερθείτε οπωσδήποτε στη διαφορά μεταξύ γενικής και μερικής ισορροπίας, στον ρόλο του χρόνου, στο ρόλο των τιμών και ποσοτήτων ως των μεταβλητών για την επίτευξη της ισορροπίας, στο κοινό που απευθυνόταν ο κάθε συγγραφέας και στη μετέπειτα επιρροή του στη νεοκλασική θεωρία.

Στο δέκατο ερώτημα μπορεί να σας βοηθήσουν οι απόψεις των Alessandro Roncaglia και Ernesto Screpanti & Stefano Zamagni που αναφέρονται στην τελευταία διάλεξη, αλλά θα ήθελα και τις δικές σας απόψεις.